

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (nionde avdelningen)

den 4 maj 2023*

”Begäran om förhandsavgörande – Konsumentskydd – Direktiv 93/13/EEG – Oskäliga avtalsvillkor i konsumentavtal – Förfarande för verkställighet av ett låneavtal som utgör exekutionstitel – Invändning mot verkställighet – Prövning av om det föreligger oskäliga avtalsvillkor – Effektivitetsprincipen – Nationella bestämmelser enligt vilka verkställighetsdomstolen inte får pröva huruvida ett avtalsvillkor är oskäligt om konsumenten har försuttit fristen för att framställa en invändning mot verkställigheten – Möjlighet att utan tidsbegränsning väcka talan vid domstol inom ramen för vilken domstolen kan göra en sådan prövning och kan besluta om uppskov med verkställigheten – Villkor som inte gör det i praktiken omöjligt eller orimligt svårt att utöva rättigheter som följer av unionsrätten – Krav att konsumenten ställer säkerhet för att uppskov med verkställighetsförfarandet ska beviljas”

I mål C-200/21,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Tribunalul București (Domstolen i Bukarest, Rumänien) genom beslut av den 25 februari 2021, som inkom till domstolen den 31 mars 2021, i målet

TU,

SU

mot

BRD Groupe Société Générale SA,

Next Capital Solutions Ltd,

meddelar

DOMSTOLEN (nionde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden L.S. Rossi samt domarna S. Rodin (referent) och O. Spineanu-Matei,

generaladvokat: J. Kokott,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

* Rättegångsspråk: rumänska.

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- BRD Groupe Société Générale SA, genom M. Avram, avocată,
- Spaniens regering, genom M.J. Ruiz Sánchez, i egenskap av ombud,
- Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av G. Greco, avvocato dello Stato,
- Europeiska kommissionen, genom M. Carpus Carcea och N. Ruiz García, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal (EGT L 95, 1993, s. 29; svensk specialutgåva, område 15, volym 12, s. 169).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan TU och SU, å ena sidan, och BRD Groupe Société Générale SA (nedan kallat BRD) och Next Capital Solutions Ltd (nedan kallat NCS), å andra sidan, angående en invändning mot verkställighet av återbetalningsskyldigheten enligt ett låneavtal som ingåtts mellan TU och SU, å ena sidan, och BRD, å andra sidan. Den sistnämndas fordran har sedermera överlåtits till NCS.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 I tjugofjärde skälet i direktiv 93/13 anges att "[m]edlemsstaternas domstolar eller förvaltningsmyndigheter måste förfoga över lämpliga och effektiva medel för att förhindra fortsatt tillämpning av oskäliga villkor i konsumentavtal".
- 4 Artikel 6.1 i direktivet har följande lydelse:

"Medlemsstaterna skall föreskriva att oskäliga villkor som används i avtal som en näringsidkare sluter med en konsument inte är, på sätt som närmare stadgas i deras nationella rätt, bindande för konsumenten och att avtalet skall förbli bindande för parterna på samma grunder, om det kan bestå utan de oskäliga villkoren."

5 I artikel 7.1 i nämnda direktiv föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall se till att det i konsumenternas och konkurrenternas intresse finns lämpliga och effektiva medel för att hindra fortsatt användning av oskäliga villkor i avtal som näringsidkare sluter med konsumenter.”

Rumänsk rätt

6 I 638 § punkt 1 led 4 Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (lag nr 134/2010 om införande av civilprocesslagen), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallad civilprocesslagen), föreskrivs följande:

”Även följande handlingar utgör exekutionstitlar och kan bli föremål för verkställighet:

...

4. skuldebrev och andra handlingar som enligt lag är verkställbara.”

7 I 638 § punkt 2 civilprocesslagen föreskrivs följande:

”Uppskov med verkställigheten av de exekutionstitlar som anges i punkt 1 leden 2 och 4 får även begäras i samband med en talan om ogiltigförklaring av exekutionstitlarna. Bestämmelserna i artikel 719 ska tillämpas analogt i sådana fall.”

8 I 713 § punkt 2 civilprocesslagen föreskrivs följande:

”Om verkställighet sker på grund av en annan exekutionstitel än ett domstolsavgörande, får faktiska eller rättsliga omständigheter som gäller den rättighet som ligger till grund för exekutionstiteln åberopas till stöd för en invändning mot verkställighet endast om det i lag inte stadgas ... något specifikt rättsmedel för ogiltigförklaring av exekutionstiteln ...”

9 I 715 § punkt 1 led 3 civilprocesslagen föreskrivs följande:

”Invändning mot verkställigheten i sig får, såvida inte något annat föreskrivs i lag, framställas inom 15 dagar från den dag då

...

3. den gäldenär som invänder mot verkställigheten i sig har mottagit beslutet att tillåta verkställigheten eller föreläggandet, eller, för det fall gäldenären inte mottagit vare sig beslutet att tillåta verkställigheten eller föreläggandet eller för det fall verkställighet sker utan att något föreläggande meddelats, från den dag då gäldenären fick kännedom om den första verkställighetsåtgärden,

...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 10 I oktober 2007 ingick TU och SU ett låneavtal med BRD (nedan kallat det aktuella låneavtalet). I juni 2009 överlät BRD den fordran som följde av avtalet till IFN Next Capital Finance SA, som i augusti samma år överlät fordran till NCS.
- 11 NCS vände sig den 23 februari 2015 till en förrättningsman för att driva in nämnda fordran från TU, på grundval av det aktuella låneavtalet, som är en exekutionstitel enligt rumänsk rätt. Förrättningsmannen utfärdade i detta sammanhang ett betalningsföreläggande för TU och anmodade denne att betala de utestående beloppen enligt låneavtalet i fråga samt kostnaderna för verkställigheten. Samma dag beslutade förrättningsmannen om utmätning av finansiella tillgångar på konton som TU hade i olika banker. TU underrättades om dessa verkställighetsåtgärder den 2 mars 2015.
- 12 Förrättningsmannen beslutade den 6 mars 2015 om löneutmätning hos TU:s arbetsgivare. TU underrättades den 13 mars 2015 om även denna åtgärd.
- 13 Den 17 mars 2015 ifrågasatte TU hos förrättningsmannen de belopp för vilka betalning krävdes och begärde därefter, den 5 augusti 2015, att det skulle upprättas en avbetalningsplan för sex månader. Därefter beslutade förrättningsmannen den 25 maj 2016 på nytt att en del av TU:s lön skulle utmätas.
- 14 Den 6 december 2018 utfärdade förrättningsmannen ett nytt betalningsföreläggande avseende resterande belopp som skulle betalas till NCS, jämte verkställighetskostnader, vid äventyr av utmätning av TU:s andel av äganderätten till en fastighet i Bukarest (Rumänien).
- 15 Den 28 december 2018 framställde TU en invändning mot denna verkställighet vid Judecătoria sectorului 1 Bucureşti (Förstainstansdomstolen i distrikt 1 i Bukarest, Rumänien) och gjorde gällande att rätten att begära verkställighet var preskriberad. I lagakraftvunnet beslut av den 18 april 2019 slog nämnda domstol fast att invändningen mot verkställigheten hade framställts för sent.
- 16 Den 17 februari 2020 framställde TU och SU en ny invändning mot verkställigheten vid nämnda domstol och gjorde gällande att två villkor i låneavtalet i fråga, vilka avsåg uttag av en avgift för att öppna krediten respektive en månatlig handläggnings- och administrationsavgift för krediten, var oskäligen. TU och SU yrkade även att verkställighetsåtgärderna skulle ogiltigförklaras och att de belopp som NCS felaktigt hade uppburit skulle återbetalas, eftersom att dessa klausuler var oskäligen.
- 17 Till stöd för denna nya invändning åberopade TU och SU beslutet av den 6 november 2019, BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala Bucureşti och Secapital (C-75/19, ej publicerat, EU:C:2019:950). EU-domstolen slog i detta beslut fast att direktiv 93/13 ska tolkas så, att det utgör hinder för en sådan nationell bestämmelse som 713 § punkt 2 civilprocesslagen, enligt vilken en konsument som är föremål för ett verkställighetsförfarande efter 15 dagar från det att vederbörande underrättats om de första åtgärderna i detta förfarande inte längre kan åberopa förekomsten av oskäligen villkor i det avtal som det begärts verkställighet av. Detta gäller även om konsumenten enligt nationell rätt har möjlighet att utan tidsbegränsning väcka talan för att få fastställt att det föreligger oskäligen avtalsvillkor, när utgången av en sådan talan inte har någon inverkan på utgången av verkställighetsförfarandet, vilket kan genomföras mot konsumenten innan målet om fastställelse av förekomsten av oskäligen villkor har avgjorts.

- 18 I beslut av den 3 juli 2020 biföll Judecătoria sectorului 1 Bucureşti (Förstainstansdomstolen i distrikt 1 i Bukarest) BRD:s och NCS yrkande om att invändningen skulle avvisas på grund av att den framstälts för sent. Den hänskjutande domstolen anser att även om EU-domstolen i beslutet av den 6 november 2019, BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala Bucureşti och Secapital (C-75/19, ej publicerat, EU:C:2019:950), slog fast att konsumenten ska ha möjlighet att göra gällande att avtalsvillkoren är oskäligen i samband med en invändning mot verkställighet av det aktuella avtalet, kvarstår det faktum att denna rätt inte kan utövas på ett ändamålsenligt sätt när som helst, utan att omfattas av de frister som föreskrivs i lag för detta ändamål.
- 19 TU och SU överklagade detta beslut till den hänskjutande domstolen, Tribunalul Bucureşti (Domstolen i Bukarest, Rumänien), och yrkade att denna skulle ändra det överklagade beslutet om avvisning av den nämnda invändningen såsom för sent inkommen, med åberopande av att de skäl som Judecătoria sectorului 1 Bucureşti (Förstainstansdomstolen i distrikt nr 1 i Bukarest) anfört var rättsligt felaktiga.
- 20 Den hänskjutande domstolen har angett att dess mål liknar det mål som avgjordes genom beslut av den 6 november 2019, BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala Bucureşti och Secapital (C-75/19, ej publicerat, EU:C:2019:950). Den hänskjutande domstolen vill emellertid få klarhet i huruvida den omständigheten att den domstol vid vilken konsumenten eventuellt väcker talan har möjlighet att skjuta upp verkställigheten av avtalet till dess att talan har avgjorts, såsom framgår av 638 § punkt 2 civilprocesslagen, kan påverka de slutsatser som följer av detta beslut.
- 21 Om så inte är fallet och det inte är möjligt att tolka de nationella bestämmelserna om verkställighet på ett sätt som är förenligt med unionsrätten, så att konsumenten får framställa en invändning mot verkställigheten av avtalet efter det att fristen på 15 dagar har löpt ut, med åberopande av att villkoren i det aktuella avtalet är oskäligen, vill den hänskjutande domstolen dessutom få klarhet i vilka konsekvenser detta får i det nationella målet.
- 22 Mot denna bakgrund beslutade Tribunalul Bucureşti (Domstolen i Bukarest) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen.

”Utgör direktiv 93/13 hinder för sådana bestämmelser i nationell rätt som 712 § och följande paragrafer ... civilprocesslagen, i vilka det föreskrivs en tidsfrist på 15 dagar för gäldenären att till stöd för en invändning mot verkställighet åberopa att ett villkor i det avtal som [utgör] exekutionstiteln är oskäligt, med beaktande av att det inte uppställs någon tidsfrist för att väcka talan i syfte att få fastställt att det föreligger oskäligen villkor i [det avtal som utgör] exekutionstiteln och gäldenären i samband med en sådan talan har möjlighet att ansöka om uppskov med verkställigheten av exekutionstiteln i enlighet med 638 § punkt 2 civilprocesslagen?”

Prövning av tolkningsfrågan

- 23 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida direktiv 93/13 ska tolkas så, att det utgör hinder för en nationell bestämmelse enligt vilken verkställighetsdomstolen – vid vilken en invändning mot verkställigheten av ett avtal mellan en konsument och en näringsidkare framställs efter utgången av den frist på 15 dagar som föreskrivs i denna bestämmelse – inte ex officio eller på begäran av konsumenten kan pröva huruvida villkor i detta avtal är oskäligen, även om konsumenten därutöver har möjlighet att väcka talan vid domstol och i

samband därmed kan framställa ett yrkande om att domstolen ska göra en sådan prövning och förordna om uppskov med verkställigheten till dess att talan har avgjorts, i enlighet med en annan bestämmelse i nationell rätt.

- 24 Det framgår av EU-domstolens fasta praxis att det skyddssystem som införts genom direktiv 93/13 grundar sig på tanken att konsumenten har en underlägsen ställning i förhållande till näringsidkaren i fråga om såväl förhandlingsförmåga som informationsnivå (se, bland annat, dom av den 26 januari 2017, Banco Primus, C-421/14, EU:C:2017:60, punkt 40 och där angiven rättspraxis).
- 25 Mot bakgrund av denna underlägsna ställning föreskrivs det i artikel 6.1 i direktiv 93/13 att oskäliga villkor inte är bindande för konsumenten. Detta är en tvingande bestämmelse som har till syfte att ersätta den formella jämvikt mellan avtalsparternas rättigheter och skyldigheter som följer av avtalet med en verklig jämvikt så att parterna blir jämbördiga (se, bland annat, dom av den 21 december 2016, Gutiérrez Naranjo m.fl., C-154/15, C-307/15 och C-308/15, EU:C:2016:980, punkterna 53 och 55, och dom av den 26 januari 2017, Banco Primus, C-421/14, EU:C:2017:60, punkt 41).
- 26 EU-domstolen har redan flera gånger konstaterat att de nationella domstolarna är skyldiga, när de har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga i detta hänseende, att ex officio bedöma huruvida ett avtalsvillkor, på vilket direktiv 93/13 är tillämpligt, är oskäligt och därigenom undanröja obalansen mellan konsumenten och näringsidkaren (dom av den 14 mars 2013, Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, punkt 46 och där angiven rättspraxis; dom av den 21 december 2016, Gutiérrez Naranjo m.fl., C-154/15, C-307/15 och C-308/15, EU:C:2016:980, punkt 58, och dom av den 26 januari 2017, Banco Primus, C-421/14, EU:C:2017:60, punkt 43).
- 27 Direktiv 93/13 ålägges dessutom medlemsstaterna, såsom framgår av artikel 7.1 jämförd med tjugofjärde skälet i direktivet, att föreskriva lämpliga och effektiva medel för att hindra fortsatt användning av oskäliga villkor i avtal som näringsidkare sluter med konsumenter (dom av den 26 juni 2019, Addiko Bank, C-407/18, EU:C:2019:537, punkt 44 och där angiven rättspraxis).
- 28 Domstolen har således redan, vid flera tillfällen och med beaktande av kraven i artiklarna 6.1 och 7.1 i direktiv 93/13, angett på vilket sätt den nationella domstolen ska säkerställa skyddet av de rättigheter som konsumenterna tillerkänns genom detta direktiv. Förfarandena för bedömning av avtalsvillkor som påstås vara oskäliga har emellertid i princip inte harmoniserats genom unionsrätten. Sådana förfaranden omfattas således av medlemsstaternas interna rättsordningar. Bestämmelserna om dessa förfaranden får emellertid inte vara mindre förmånliga än de som avser liknande situationer som omfattas av nationell rätt (likvärdighetsprincipen) och de får inte medföra att det i praktiken blir omöjligt eller orimligt svårt att utöva rättigheter som följer av unionsrätten (effektivitetsprincipen) (se, bland annat, dom av den 26 juni 2019, Addiko Bank, C-407/18, EU:C:2019:537, punkterna 45 och 46 och där angiven rättspraxis).
- 29 Domstolen har dessutom preciserat att medlemsstaternas skyldighet att säkerställa att de rättigheter för enskilda som följer av unionsrätten får verkan innebär, bland annat vad gäller de rättigheter som följer av direktiv 93/13, ett krav på ett effektivt domstolsskydd, vilket bekräftas i artikel 7.1 i direktivet och vilket även har stadfäst i artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Detta skydd omfattar bland annat fastställandet av processuella

regler för att väcka talan avseende sådana rättigheter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 juni 2021, BNP Paribas Personal Finance, C-776/19–C-782/19, EU:C:2021:470, punkt 29 och där angiven rättspraxis).

- 30 Domstolen har i detta avseende redan slagit fast att för det fall verkställighetsförfarandet avslutas innan den domstol som prövar målet om ogiltigförklaring har meddelat ett avgörande med innebörd att det avtalsvillkor som låg till grund för verkställighetsförfarandet är oskäligt och således att verkställighetsförfarandet är ogiltigt, kan domstolsavgörandet enbart ge konsumenten rättsligt skydd i efterhand i form av ersättning för skada, ett skydd som är ofullständigt och otillräckligt och som inte utgör ett lämpligt eller effektivt medel för att hindra fortsatt användning av villkoret, i strid med vad som stadgas i artikel 7.1 i direktiv 93/13 (beslut av den 6 november 2019, BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București och Secapital, C-75/19, ej publicerat, EU:C:2019:950, punkt 32 och där angiven rättspraxis).
- 31 I punkt 34 i beslutet av den 6 november 2019, BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București och Secapital (C-75/19, ej publicerat, EU:C:2019:950), som den hänskjutande domstolen har hänvisat till, slog EU-domstolen fast att direktiv 93/13 ska tolkas så, att det utgör hinder för en nationell bestämmelse enligt vilken en konsument, som ingått ett låneavtal med ett kreditinstitut och mot vilken denna näringsidkare har inlett ett verkställighetsförfarande, efter en frist på 15 dagar räknat från underrättelsen om de första åtgärderna i detta förfarande inte längre får åberopa förekomsten av oskäliga villkor till stöd för en invändning mot nämnda förfarande, och detta även om konsumenten enligt nationell rätt har möjlighet att utan tidsbegränsning väcka talan vid domstol för att få fastställt att det föreligger oskäliga avtalsvillkor, när utgången av en sådan talan inte har någon inverkan på utgången av verkställighetsförfarandet, vilket kan genomföras mot konsumenten innan talan om fastställelse av förekomsten av oskäliga villkor har avgjorts.
- 32 Den hänskjutande domstolen undrar emellertid om denna tolkning även gäller för det fall den domstol som prövar talan är behörig att förordna om uppskov med verkställigheten.
- 33 Konsumentens möjlighet att väcka talan för att få till stånd en prövning av huruvida villkoren i det avtal vars verkställighet begärs är oskäliga kan i princip motverka risken för att verkställighetsförfarandet slutförs innan talan om fastställelse av att det föreligger oskäliga avtalsvillkor har avgjorts, när konsumenten inom ramen för denna talan kan få till stånd ett uppskov med verkställigheten.
- 34 Det ska emellertid påpekas att EU-domstolen, efter det att förevarande begäran om förhandsavgörande inkom, har meddelat domen av den 17 maj 2022, Impuls Leasing România (C-725/19, EU:C:2022:396). Domstolen slog i punkt 60 i den domen fast att artiklarna 6.1 och 7.1 i direktiv 93/13 ska tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning som inte tillåter verkställighetsdomstolen, som ska pröva en invändning mot verkställighet, att, ex officio eller på begäran av konsumenten, pröva huruvida villkoren i ett avtal som ingåtts mellan en konsument och en näringsidkare och som utgör exekutionstitel, är oskäliga, om den domstol vid vilken en separat talan kan väckas för prövning av huruvida villkoren i ett sådant avtal eventuellt är oskäliga kan besluta om uppskov med verkställighetsförfarandet fram till dess att den har avgjort målet i sak endast om det ställs en säkerhet uppgående till ett så stort belopp att det kan avhålla konsumenten från att väcka och vidhålla en sådan talan.

- 35 När den hänskjutande domstolen tillfrågades om den, mot bakgrund av denna dom, önskade vidhålla förevarande begäran om förhandsavgörande, meddelade den att domen innehöll svaret på en liknande fråga avseende ett identiskt rättsligt problem.
- 36 I det nationella mål som gav upphov till domen av den 17 maj 2022, *Impuls Leasing România* (C-725/19, EU:C:2022:396), hade den nationella domstolen, som hade att pröva en invändning mot verkställighet, visserligen inte möjlighet att pröva huruvida villkor i det avtal som låg till grund för verkställigheten eventuellt var oskäligen, medan domstolen i det mål i vilket förevarande begäran om förhandsavgörande har framställts har möjlighet att göra en sådan prövning under de i målet aktuella omständigheterna, under förutsättning att talan har väckts vid den inom en frist på 15 dagar, efter vars utgång konsumentens talerätt är prekluderad. I båda fallen är den avgörande frågan emellertid huruvida konsumentens möjlighet att väcka talan vid domstol, inom ramen för vilken han eller hon kan ansöka om uppskov med verkställigheten, är ägnad att säkerställa att det skydd som eftersträvas med direktiv 93/13 får verkan, med hänsyn till villkoren för ett sådant uppskov.
- 37 Det framgår av beslutet om hänskjutande att ett sådant uppskov med verkställigheten omfattas av bestämmelserna i 719 § civilprocesslagen. Det processuella sammanhanget förefaller på denna punkt vara identiskt med det som avses i punkt 57 i domen av den 17 maj 2022, *Impuls Leasing România* (C-725/19, EU:C:2022:396), där domstolen konstaterade att en konsument som ansöker om uppskov med verkställighetsförfarandet, i samband med att han eller hon väcker en separat talan vid domstol, är skyldig att ställa en säkerhet som ska beräknas på grundval av värdet av föremålet för talan. Detta konstaterande bekräftas av innehållet i 719 § civilprocesslagen, såsom den har återgetts i Europeiska kommissionens yttrande i förevarande mål om förhandsavgörande.
- 38 Domstolen erinrade, i punkt 58 i domen av den 17 maj 2022, *Impuls Leasing România* (C-725/19, EU:C:2022:396), om den rättspraxis enligt vilken de kostnader som en talan vid domstol skulle medföra inte får vara så stora i förhållande till den omtvistade skulden att de kan avhålla konsumenten från att väcka talan vid domstol för att få till stånd en prövning av huruvida avtalsvillkor eventuellt är oskäligen. I punkt 59 i den domen konstaterade domstolen att det är sannolikt att en gäldenär som inte har uppfyllt sina betalningsskyldigheter inte har de ekonomiska resurser som krävs för att ställa den säkerhet som erfordras.
- 39 Den möjlighet som konsumenten har att utan tidsbegränsning väcka talan vid domstol, inom ramen för vilken han eller hon kan ansöka om uppskov med verkställighetsförfarandet mot ställande av säkerhet, kan således inte säkerställa att det skydd som eftersträvas med direktiv 93/13 får verkan, om denna säkerhet ska uppgå till ett belopp som är så stort att det kan avhålla konsumenten från att väcka och vidhålla en sådan talan. Det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera huruvida så är fallet.
- 40 Den hänskjutande domstolen har dessutom angett att den del av dess begäran om förhandsavgörande som nämns i punkterna 23 och 24 i denna, om hur den nationella domstolen ska agera för det fall det inte är möjligt att tolka nationell rätt på ett sätt som är förenligt med unionsrätten, fortfarande är av intresse.
- 41 Om det inte är möjligt att tolka och tillämpa nationell lagstiftning på ett sätt som är förenligt med kraven i direktiv 93/13, är de nationella domstolarna skyldiga att ex officio pröva huruvida de bestämmelser som parterna har kommit överens om är oskäligen, och vid behov underlåta att

tillämpa alla nationella bestämmelser eller nationell rättspraxis som utgör hinder för en sådan prövning (dom av den 7 november 2019, Profi Credit Polska, C-419/18 och C-483/18, EU:C:2019:930, punkt 76 och där angiven rättspraxis).

- 42 Den ställda frågan ska följaktligen besvaras enligt följande. Direktiv 93/13 ska tolkas så, att det utgör hinder för en nationell bestämmelse enligt vilken verkställighetsdomstolen, vid vilken en invändning mot verkställigheten av ett avtal mellan en konsument och en näringsidkare framställs efter utgången av den frist på 15 dagar som föreskrivs i denna bestämmelse, inte ex officio eller på begäran av konsumenten kan pröva huruvida villkor i detta avtal är oskäligen, även om konsumenten därutöver har möjlighet att väcka talan vid domstol och i samband därmed framställa ett yrkande om att domstolen ska göra en sådan prövning och förordna om uppskov med verkställigheten till dess att talan har avgjorts, i enlighet med en annan bestämmelse i nationell rätt, om ett sådant uppskov endast är möjligt om det ställs en säkerhet som uppgår till ett så stort belopp att det kan avhålla konsumenten från att väcka och vidhålla en sådan talan. Det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera huruvida så är fallet. Om det inte är möjligt att tolka och tillämpa den nationella lagstiftningen i enlighet med kraven i detta direktiv, är den nationella domstol som har att pröva en invändning mot verkställigheten av ett sådant avtal skyldig att ex officio pröva huruvida villkoren i avtalet är oskäligen och vid behov underlåta att tillämpa alla nationella bestämmelser som utgör hinder för en sådan prövning.

Rättegångskostnader

- 43 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (nionde avdelningen) följande:

Rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäligen villkor i konsumentavtal

ska tolkas så,

att det utgör hinder för en nationell bestämmelse enligt vilken verkställighetsdomstolen, vid vilken en invändning mot verkställigheten av ett avtal mellan en konsument och en näringsidkare framställs efter utgången av den frist på 15 dagar som föreskrivs i denna bestämmelse, inte ex officio eller på begäran av konsumenten kan pröva huruvida villkor i detta avtal är oskäligen, även om konsumenten därutöver har möjlighet att väcka talan vid domstol och i samband därmed framställa ett yrkande om att domstolen ska göra en sådan prövning och förordna om uppskov med verkställigheten till dess att talan har avgjorts, i enlighet med en annan bestämmelse i nationell rätt, om ett sådant uppskov endast är möjligt om det ställs en säkerhet som uppgår till ett så stort belopp att det kan avhålla konsumenten från att väcka och vidhålla en sådan talan. Det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera huruvida så är fallet. Om det inte är möjligt att tolka och tillämpa den nationella lagstiftningen i enlighet med kraven i detta direktiv, är den nationella domstol som har att pröva en invändning mot verkställigheten av ett sådant avtal skyldig att ex officio pröva huruvida villkoren i avtalet är oskäligen och vid behov underlåta att tillämpa alla nationella bestämmelser som utgör hinder för en sådan prövning.

Underskrifter